

Geranium phaeum L. als stinseplant

door

J. MART. DUIVEN (Oude Pekela)

Het oorspronkelijke areaal van *Geranium phaeum* L. omvat alleen de gebergten van Midden- en Zuid-Europa. Daarbuiten wordt de soort als ingeburgerd beschouwd. Vroeger schijnt zij een veel gebruikte sierplant te zijn geweest en zo worden de vindplaatsen in ons land dikwijls teruggebracht tot overblijfselen van vroegere culturen.

Een merkwaardig en duidelijk voorbeeld daarvan levert de vindplaats te Oosterbroek in de gemeente Eelde, prov. Drente. In een weiland ten n.o. van de havezate Oosterbroek vindt men de verlandende grachten, die het voormalige gebouw omringd hebben, dat later afgebroken en naar een hogere en drogere plek verplaatst is. Reeds in 1918 vestigde mijn zwager, de heer E. J. A. Timmerman, die de toenmalige eigenaar van de havezate was, mijn aandacht op de aanwezigheid van *Geranium phaeum* L. in dat weiland, terwijl zij anders nergens in de omtrek voorkwam. Met nog enkele andere planten was zij een relict van de vroegere sierplanten, die op het erf van de oude havezate werden gekweekt. Thans, in 1965, groeit *Geranium phaeum* L. er nog steeds met grote teruggeslagen zwartpurperen kroonbladen en ongevlekte bladen [var. *vulgatius* DC., subvar. *gallicum* (Terracc.) Gams, f. *fuscum* (L.) Gams] en heeft zij zich zelfs goed uitgebreid, zodat zij nu zelfs onmiddellijk langs het begeleidende weggetje groeit. Het voorkomen aldaar toont aan, dat zij althans daar te beschouwen is als wat men naar Fries voorbeeld een stinseplant noemt.

Ook op het terrein van de Wedderborg te Wedde groeide *Geranium phaeum* L. in de verwilderde slottuin. Bij de restauratie van het gebouw en de renovatie van de tuin heeft men deze planten verzameld en opnieuw uitgeplant en aldus voor vernietiging behoed.

Summary

Two records of *Geranium phaeum* L., one near Eelde (prov. Drente), the other near Wedde (prov. Groningen), both as a relic of former cultivation.